

Skilabøtur til fiski-flotan

(Framhald)

Í umhugsanini um eina víttgangandi skilabót til okkara fiskivinnurakstur, serliga raksturinn av okkara nýggju línuskipum, hava ymsir møguleikar verið á lofti sum t. d.:

1. Studningur svarandi til tey almennu avgjaldini og 4 % tollin, ið verður goldin uppá vørur, sum verða nýttar í útgerðin av fiskiskipum okkara.
2. Beinleiðis studning til ríðan av einum parti av ovurtrentum, ið nerrar raksturinn.
3. Agnstudningur og framleiðslutiltøk, ið fremja fiskiskapin, harundir sildaveiðini og harvið møguleikan at fáa biliga ágnsild.
4. Eina vælskipaða og áltandi prís eftirtáning, serliga viðvíkjandi útgerðarvørum og sleipistöðarrokningum.

VIÐVIKJANDI ALMENNUGJÖLDUNUM

Istaðin fyri tann av okkum hugsaða studning, ið skuldi kunna fáast eftir prógvaðum rokningum, sum viðurgjald fyri tey almennu gjöldini, er sett uppskot um at taka summar lógr, sum snúgva seg um hesi gjöld, úr gjöldi.

Sama er tilfelli við 4 % umsetingarskatti uppá útgerðarvørur og fiskireiðskap.

AGNSPURNINGURIN — BYGGING AV VELDUGUM FISKARVIKRI Á ANDEILSGRUNÐARLAGI.

Hesin útreiðslutáttur, sum verður borin av bæði skipi og fiskimonnum í mun til sáttmálabýtingina av avlopunum, tá ið ávisar útreiðslur eru farnar av solupeninginum, er ein mest nivandi útreiðslan.

Ágnið er av dyrt. Nógvar dýrar enn t.d. Norðmenn fáa tað!

Tað verður brúkt ov nóg av agni!

Hetta er tað vanligu niðurlagið, tá ið vit hoyra menn harmast um agnureiðslurnar.

Men hvat kann so gerast fyri at fáa biligari agn?

Og eru nokur holl ráð at geva fyri at minka um tað dýra agn-brúkið?

Í samband við fyrsta spurningin kemur ein at hugsa um møguleikan av stórfisking av agni, soleiðis sum bæði íslendingar og norðmenn hava við snurnpót og fisking við kraftblokki.

Hesin fiskiskapur forútsætur stór virki á landi at taka imóti sildini. Virki, ið kunnu taka imóti stórum nøgðum til agnfrysting og agn-goymslu, flakaskering, niðursjóðing og breðing.

Og tá ið um flestu av okkara nýggju skipum eru í hondum fiskimanna, liggur tað beint fyri at ganga leiðina sum t. d. fiskimenn í Esbjerg eru gingnir, at lata stórvirki, ið taka imóti veiðini til víðgerðar, verða ogn fiskimanna og skipaigaranna, skipað á ándeilsgrunðarlagi, so fiskimennin og skipaigarnir bíta ágóðan sambært sáttmálan.

Høvdu vit stórvirki á landi, sum her er skotið til, er hugsað at agn-sildin kundi tikist fyri biligan pening, tá ið rokveiða fer fram og verið fryst í stórum nøgðum og goymd í stórum frystugoymslum, ið tørvur er á at goyma tær veld-

ugu agn-rúgvur, ið skip okkara brúka.

Skotið verður tí upp í samband við kravið um skilabøtur til okkara fiskivinnurakstur, at landið letur byggja eitt tilíkt stórvirki, ið kann taka upp allar víðgerðarhættir av sild — saltting, frysting og goymslu av agni, niðursjóðing og flaking. Tá ið eitt tilíkt virki kemur at hava stóra frystiorku og veldugar kuldagoymslur, verður virkið eisini náttúrliga at kunna nýtast til flaking og frysting av stórum nøgðum av øllum øðrum sløgum av fiski.

Peningurin til eitt tilíkt virki kann óivað fáast til láns frá egnsviklingsskipanini.

Tá ið landi hevur bygt hetta virki kann tað handast til eitt andeilsfelag av okkara fiskimonnum og skipaigarum, við fiskimann-andeilskipan aðrastaðni sum fyrmynd.

Við eini tilíktari andeilskipan til víðgerð av sildini kann agnið móguliga fáast biligari. Í øllum føri verður fiskivinnan sjálf — skipaigarar sum fiskimenn — at fáa allar fyrimunin, ið sildin gevur, harundir vinningin av agn-soluni.

Talar tú við skilamenn, sum eru konir í línubúki, og sum kenna til línufiskiskap í grannalondunum Noregi, Skotlandi og Íslandi og í Føroyum, hoyrir tú ofta flutt fram at norðmenn og skotar og summir feroingar, ið nýta smærri ogn enn vanligi í Føroyum og egna við fiskabæiti á triðja og fjórða hvørjum húki.

Tað er eyðvitað, at hesin egn-ingarháttur, um ein fiskar eins vel við honum sum at egna við bara stórum sildaognum og sild á hvørjum húki, sparir óført um agn-brúkið, í minstalagi triðing.

Á yvirflánum av agnureiðslunum siggja vit, at talan er um eitt agn-brúki í meðal kr. 116.000,-.

Triðingurin av hesum er kr. 38.666,-. Ein stórr sparni. Men sjálvandi ber tað ikki til at lóggeva viðvíkjandi agnskering og egning. Tað má standa hvørjum fiskimanni frítt at nýta tann egn-ingarhátt, sum hann heldur gagnar best.

Vit halda kortini tað vera veri at visa á og mæla monnum til at hugsa um týðningin av hesum spurningi, tí her er talan um miklan sparna, ið kemur bæði skipaigarum og fiskimonnum til góða.

Verður so frá almennari síðu, soleiðis sum her verður sett fram uppskot um, veittur ein agnstudningur uppá t. d. 10 %, kann agnureiðslan koma at minka munandi til stóran lætta fyri skiparakturin og økja um fiskimannapartin.

RENTUSTUDNINGUR

Tessverri fall lantokan til skipa-bygging í eini tíð, tá ið rentumarknaðurin var óvanliga høgur.

Hetta hevur borið við ser, at skipini í dag kleppast við alt ov stórar rentubyrði. Sambært roknskapartøluni liggur rentubyrðin í miðal uppá skipið uppá kr. 52.628.

Ein rentuletti uppá eini 1-2-3 % vildi dugna driftini yel.

Sett verður fram uppskot um ein tilikan rentuletta.

REIÐSKAPS- OG ANNADÚTGERÐARKEYP

Vit hava ein varhuga av, at nógvir skipaigarar ofta eru í teimum umstøðum, at teir vegna orkuloyvi og trot uppá evnini at fáa fatur í útgerðarvørnar á biligasta og besta hátt ger, at útgerðin verður keypt nóg ov dyr. Her er jú talan um eina hina tungstu útreiðsluðuna, ið tað leikar almikið á at fáa greidda so biliga og forrettningssliga sum móguligt. Spurningurin um eina felags innkeypsskipan er tí av størsta at-huga, tá ið hugsað verður um at rationalisera og biliggera driftina. Her kann vera talan um stovnan av einum andeilsfelag av øllum okkara fiskimonnum og skipaigarum ella setan á stovn av eini landsinnflytan av øllum útgerðarvørum. At ein tilíkt landsinnflytan kann koma at arbeiða sum eitt lið í teirri internasjonala ko-operatiónini er eyðvitað. At ganga saman í landsinnflytan annaðhvørt á andeilsgrunðarlagi ella á annan hátt er ikki annað enn gjørt er í flestu víðaríkonnum londum.

Bestu domini hava vit í Íslandi, Danmark, Noregi, Svøríki og Stóra Bretlandi.

Hvat ið so menn í royndini at fáa fiskimonnum útgerðina so biliga sum móguligt taka til ráða, so má spurningurin víðgerast so at ikki gamlir forðor og gamlar æðoktrínur forða huginum at taka júst ta stóðuna, sum menn halda ber at hesum máli, tí her er sum sagt talan um ein útreiðslutátt, sum er avgerandi fyri, um fiskimenn kunnu vera verðandi eigarar av skipum sínum.

PRÍSEFTIRANSAN

Vit hava sum sagt varhuga av at fiskivinna okkara er í mongum føri illa fyri av dýrri egn-kæpi. Teir ymsu prísirnir á somu vørur sýna, at príslegið ikki er sum tað eigur at vera. Ein fóst og skilagóð prísseftiransan vildi sostatt í øllum føri verið neyðugt.

Landstýrið hevur mann, sum hevur havt prísansan í hondum. Tað skuldi sostatt ligið væl fyri hjá tí at skipa fyri einari effektivari prísseftiransan, ið kann koma øllum brúkarum til góða.

Uppskot verður tí sett fram um eina tilíka prísseftiransan.

Avtaka av nokrum av almennu gjöldunum sum toskaskatti, kr. 450.000,- vrakaragjöldini kr. 110.000,- eru strokin á figgjargjöldini.

Inntøkur skulu so til viðurgjald fyri 4 % umsetingarskattin á allar útgerðarvørurnar, rentuletta og agnstudningin.

Avlopið, sum vit hava mett figgjargjöldina at geva, liggur um kr. 900.000,-, tá ið vit hava sett kr. 1.000.000,- sum kreppustudning til fiskivinnuna. Men henda miðlónin røkkur ikki — sjálvst um vit eisini rokn við einum parti av nevnda atlaða avlopi — til agnstudningin, rentulettan og viðurgjald fyri 4 % umsetingarskattin.

Sett verður tí uppskot um eyka-inntøkur við einkarinnflytan av bilum, maskinum, radio o.s. vør-um.

(Framhald)

Haldið Sosialin

PARTAFELAGID

SJÓVINNUBANKIN

HØVUÐSSKRIVTOVA — TÓRSHAVN

Telefon 1150 — Telex 29

TELEXSAMBAND VIÐ ALLAN HEIMIN

Setið peningin inn, so verður hann í landinum og egna vinnukvi okkara á sjógvum sum á landi at gagni.

Innlánsrentan er:

Við 3 mánaða uppsøgn	4	% p. a.
Á vanligari bankabók	3 1/2	% p. a.
Á tjekk-konto	2	% p. a.

Tosið við okkum, tá tygum hava figgjarspurningar at greiða, eitt nú viðvíkjandi skipa- ella húsabygging.

Deildir:

Norðreyar:	Norðoya Banki	Klakksvik	tlf. 5296
Eysturoy:	Runavíkar	avgreiðsla	tlf. 7017
Vágar:	Sjóvinnubankin,	Servági	tlf. 19
		Sandavági	tlf. 101
		Miðvági	tlf. 30
Sandoy:		Sandi	tlf. 42
Suðuroy:		Hvalba	tlf. 48

Alt bankayrki her á landi og við úrheimin verður útint

Bankin er opin hvønn gerandisdag kl. 10—12 og 14—16
Leygardag kl. 9.30—12.30

Hin føroyski bankin

GRÓT OG SKERVUR

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til kommunukantórið.

Grót og skervur megu vera goldin fyrst, áðrenn tey verða heimað.

Bústjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heima grót ella skervuttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmanni fyri kommununa.

FROÐBIAR SÓKNAR KOMMUNA

TRYGGINGARSAMBANDIÐ

FØROYAR

Føroya Krigstrygging tlf. 1090 Føroya Sjóvátrygging tlf. 1090
Føroya Brunatrygging tlf. 1098 Føroya Vanlukutrygging tlf. 1721

Vit tryggja:

Bátar - skip - vørur - hús - innbúgv - ferðagóðs - bílar o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egna trygging

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

PINT PRODUKT